

IZVJEŠTAJ O STANJU OBAVEZNIH REZERV NAFTNIH DERIVATA ZA 2025. GODINU

I. UVOD

Crna Gora, kao članica Energetske zajednice i kandidat za članstvo u Evropskoj Uniji, obavezala se na implementaciju Direktive 2009/119/EC o obavezi održavanja minimalnih rezervi sirove nafte i/ili naftnih derivata, koja ujedno predstavlja prvo mjerilo za zatvaranje pregovaračkog Poglavlja 15 – Energetika. Shodno tome, organ državne uprave nadležan za poslove energetike (u daljem tekstu: Ministarstvo), pripremio je **Zakon o sigurnosti snabdijevanja naftnim derivatima** (u daljem tekstu: Zakon), usvojen 10. decembra 2024. godine („Sl. list CG“ br. 119/24), kojim se uređuje održavanje obaveznih rezervi naftnih derivata i rješavanje poremećaja u snabdijevanju naftnim derivatima, a sa ciljem osiguranja sigurnog i stabilnog snabdijevanja ovim energetima i ispunjavanja međunarodno preuzetih obaveza. Donošenjem Zakona pravni okvir Crne Gore u potpunosti je usklađen sa pravnom tekovinom EU u oblasti sigurnosti snabdijevanja.

Vlada Crne Gore je, 26. decembra 2024. godine, usvojila ažurirani **Akcioni plan za formiranje obaveznih rezervi naftnih derivata**, u potpunosti usaglašen sa Zakonom i Direktivom 2009/119/EC, koji je dostavljen Evropskoj komisiji na upoznavanje. Njime se uspostavlja održiv sistem formiranja i održavanja obaveznih rezervi naftnih derivata u skladu sa EU direktivom, sa jasno definisanim odgovornostima, načinom finansiranja, potrebnim skladišnim kapacitetima i planiranom dinamikom formiranja rezervi, kako bi se obezbijedila sigurnost snabdijevanja i efikasno djelovanje u vanrednim okolnostima. Ovim dokumentom su predviđena dva scenarija po kojima Crna Gora nastoji ispuniti prvo mjerilo - Formiranje i održavanje obaveznih rezervi naftnih derivata u skladu sa Direktivom 2009/119/EC. Prvi scenario (osnovni) predviđa ispunjenje svih zahtijevanih obaveza tokom perioda 2025-2029, a drugi scenario (alternativni) tokom perioda 2025-2027. Obzirom da je Ministarstvu iz Evropske komisije jasno saopšteno da je Crna Gora dužna da svoju obavezu u dijelu formiranja rezervi u količini od 90 dana neto uvoza ispuni do ulaska u Evropsku uniju, neophodno je pristupiti planu formiranja rezervi po drugom (alternativnom) scenariju.

U tom pravcu, tokom 2025. godine donijet je niz podzakonskih propisa, kojim je dodatno uređen regulatorni okvir. U nastavku slijedi njihov pregled:

- **Izmjena Uredbe o načinu i visini elemenata na osnovu kojih se formiraju maksimalne cijene naftnih derivata** („Sl. list CG“, br. 23/21, 27/21 - ispravka i 10/25) propisuje kriterijume za formiranje maksimalnih cijena naftnih derivata, kao i način, rokove i nadležni organ za njihovo objavljivanje, a kojom je uvedena naknada za obavezne rezerve predviđena Zakonom.

- **Pravilnik o obrascu i metodologiji obračuna količine obaveznih rezervi naftnih derivata** (Sl. list CG“, br. 12/25) propisuje obrazac sa podacima o uvozu, izvozu i potrošnji naftnih derivata i količini obaveznih i komercijalnih rezervi naftnih derivata, te metodologiju obračuna neto uvoza, dnevne potrošnje i količine obaveznih rezervi naftnih derivata.

- **Pravilnik o načinu obračuna i uplate naknade za obavezne rezerve naftnih derivata** („Sl. list CG“, br. 7/25, 12/25 i 17/25) propisuje obračun, uplatu i obrazac za izvještavanje o plasmanu naftnih derivata na tržište Crne Gore.

- **Odluka o obrazovanju Savjeta za obezbjeđenje sigurnog snabdijevanja tržišta naftnim derivatima** („Sl. list CG“, br. 23/25) obrazuje Savjet za praćenje snabdijevanja tržišta naftnim derivatima, kao savjetodavno tijelo Vlade Crne Gore.

- **Odluka o Godišnjem planu formiranja i održavanja obaveznih rezervi naftnih derivata za 2025. godinu** („Sl. list CG“, br. 103/25) utvrđuje Godišnji plan formiranja i održavanja obaveznih rezervi naftnih derivata Uprave za 2025. godinu, koji ujedno predstavlja njen sastavni dio.

- Odluka o visini naknade za formiranje i održavanje obavezne rezerve naftnih derivata i raspodjeli naknade između Uprave za ugljovodonike i uvoznika naftnih derivata („Sl.list CG“, br. 146/25), utvrđuje naknadu za formiranje i održavanje obavezne rezerve naftnih derivata, raspodijeljenu između Uprave i uvoznika naftnih derivata, u iznosu od 0,03 € po litru bezolovnog benzina i gasnih ulja, odnosno 0,03 € po kilogramu tečnog naftnog gasa.

II. FORMIRANJE OBAVEZNIH REZERV NAFTNIH DERIVATA

Formiranje obaveznih rezervi naftnih derivata predstavlja ključni element energetske sigurnosti Crne Gore, koja je u potpunosti zavisna od uvoza naftnih derivata, jer obezbjeđuje sprečavanje nastanka poremećaja u snabdijevanju naftnim derivatima, nesmetano funkcionisanje u prometu naftnih derivata u slučaju nastanka poremećaja u snabdijevanju, kao i odgovor na izvršavanje obaveza preuzetih potvrđenim međunarodnim ugovorima u oblasti sigurnosti snabdijevanja naftnim derivatima država članica Evropske unije i/ili Energetske zajednice.

U skladu sa Zakonom, obavezne rezerve naftnih derivata čine:

- bezolovni benzin (tarifne oznake CN 2710 12 45 do 2710 12 49) i
- gasna ulja (tarifne oznake CN 2710 19 41 do 2710 19 49).

Obavezne rezerve naftnih derivata formira Uprava za ugljovodonike (u daljem tekstu: Uprava) i najveći uvoznici naftnih derivata (Jugopetrol AD, INA - Crna Gora d.o.o., Petrol Crna Gora MNE d.o.o.).

U skladu sa Zakonom, Ministarstvo je izvršilo obračun (minimalne količine obaveznih rezervi naftnih derivata koja odgovara količini od 90 dana prosječnog dnevnog neto uvoza ili od 61 dana prosječne dnevne domaće potrošnje, zavisno od toga koja je količina veća), na osnovu podataka o uvozu, izvozu i potrošnji naftnih derivata i količini obaveznih i komercijalnih rezervi naftnih derivata u 2024. godini, i utvrdilo da Crna Gora za period od 1. jula 2025. godine do 30. juna 2026. godine, mora formirati 112.340 MT obaveznih rezervi (96.612 MT gasna ulja (ULSD) i 15.728 MT bezolovni benzin), što odgovara 90 dana neto uvoza i predstavlja ukupnu obavezu koju treba da ispune Uprava i uvoznici naftnih derivata (Tabela 1).

Tabela 1. Obračun količine i raspodjele obaveznih rezervi

Obavezne rezerve naftnih derivata Crne Gore (90 dana neto uvoza, izraženo u metričkim tonama MT)		
112.340 MT		
Raspodjela obaveze po derivatima		
Gasna ulja	Bezolovni benzin	
96.612 MT – 86%	15.728 MT – 14%	
Raspodjela rezervi po formi		
Gotov proizvod	Tiketi	
59,3%	40,7%	
Raspodjela obaveze po obveznicima		
Uprava	Uvoznici	
68.080 MT – 60,6%	44.260 MT – 39.4%	
Teritorijalni razmještaj rezervi		
Crna Gora	Hrvatska	Grčka
59.3%	28.3%	12.4%

Ministarstvo kontinuirano na mjesečnom nivou objedinjuje, evidentira i analizira podatke o uvozu i prometu naftnih derivata dobijenih od strane uvoznika naftnih derivata i Uprave Carina Crne Gore. Podaci o uvozu i prometu naftnih derivata se takođe porede sa podacima Uprave o prometu i uplaćenju naknadi za obavezne rezerve (u daljem tekstu: naknada). Od marta 2025. godine do decembra 2025. godine, na osnovu prikupljenih podataka od uvoznika naftnih derivata i Uprave carina, Ministarstvo priprema i dostavlja izvještaj o stanju na tržištu naftnih derivata, organu uprave nadležnom za poslove statistike – MONSTAT, radi proizvodnje i diseminacije podataka zvanične statistike o tržištu naftnih derivata. Statističke izvještaje o obaveznim rezervama MONSTAT dostavlja Evropskoj komisiji u roku od 55 dana od dana završetka mjeseca na koji se ti podaci odnose, čime je poboljšana institucionalna i međudržavna saradnja u predmetnoj oblasti.

Na ovaj način se značajno unaprijedila kontrola tržišta naftnih derivata, jačanje sistema nadzora, kao i kontrola nad energetsom infrastrukturom. Ovako uspostavljenim sistemom izvještavanja dodatno je unaprijeđeno ukupno praćenje protoka naftnih derivata, a time i naplata prihoda državnog budžeta.

Shodno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva, u Direktoratu za naftu i gas, osnovana je Direkcija za strateške rezerve naftnih derivata, u kojoj su sistematizovana četiri radna mjesta od kojih su dva popunjena (načelnica i samostalna savjetnica I), dok su dva mjesta upražnjena.

Finasiranje obaveznih rezervi

Naknada kao sastavni dio maloprodajne cijene, predstavlja osnovni mehanizam finansiranja obaveznih rezervi naftnih derivata u skladu sa čl. 6 i 40 Zakona, a od 11. februara 2025. godine, primjenjuje se naplata naknade u iznosu od 0,03 €/litru bezolovnog benzina i gasnih ulja, odnosno 0,03 €/kg tečnog naftnog gasa, u skladu sa Uredbom o izmjenama Uredbe o načinu i visini elemenata na osnovu kojih se formiraju maksimalne cijene naftnih derivata ("Sl. list CG", br. 10/25). Uvoznici koji su svoju obavezu formiranja rezervi prenijeli na Upravu (tj. uvezli u 2024. godini manje od 15.000 tona bezolovnog benzina i/ili dizela) dužni su da uplaćuju naknadu iz člana 40 Zakona u cjelini (0,03 €/litru/kg) na prihodni račun budžeta Crne Gore otvoren za namjenu formiranja i održavanja obaveznih rezervi naftnih derivata (u daljem tekstu: prihodni račun). Uvoznici koji nisu prenijeli svoju obavezu formiranja pojedinog ili oba naftna derivata na Upravu (tj. uvezli su u 2024. godini više od 15.000 tona bezolovnog benzina i/ili dizela), do formiranja svojih rezervi, na prihodni račun budžeta Crne Gore, uplaćivali su naknadu u cjelokupnom iznosu od 0,03 €/litru/kg, a nakon formiranja svojih obaveznih rezervi, uplaćuju naknadu u iznosu od 0,02 €/litru za bezolovni benzin i gasno ulje i 0,02 €/kg za TNG, tj. zadržavaju 0,01 €/litru/kg onih naftnih derivata koje su formirali, u skladu sa Instrukcijom Ministarstva, kao vid kompenzacije troškova za formiranje obaveznih rezervi, obzirom da je koncept osmišljen na troškovno neutralnoj osnovi. Napominjemo da su sredstva prikupljena od naknade namjenski prihodi i mogu se koristiti isključivo za potrebe formiranja i održavanja obaveznih rezervi, adaptacije i/ili rekonstrukcije skladišta za skladištenje obaveznih rezervi koji su Upravi dati na korišćenje i upravljanje i za troškove u vezi sa obaveznim rezervama, u skladu sa Zakonom. Uspostavljanjem ovog sistema finansiranja, takođe je evidentno i povećanje direktnih budžetskih prihoda kroz rast prihoda od poreza (na nivou od oko 2,5 miliona € za 2025. godinu) i efikasnija naplata akciznih i poreskih dažbina, po osnovu intenzivnijeg praćenja prometa naftnih derivata uspostavljanjem mehanizma finansiranja obaveznih rezervi.

III. OBAVEZE UVOZNIKA NAFTNIH DERIVATA

Na osnovu prethodno izvršenog obračuna, Ministarstvo je u martu 2025. godine izdalo Instrukcije o obavezi formiranja rezervi naftnih derivata za period od 1. jula 2025. godine do 30. juna 2026. godine, svakom pojedinom uvozniku naftnih derivata.

Uvoznici koji uvoze manje od 15.000 tona bezolovnog benzina i/ili gasnih ulja

Kako bi sistem formiranja obaveznih rezervi bio transparentniji, lakši za upravljanje i kontrolu, te da bi se izbjegla svaka moguća diskriminacija zbog ograničene dostupnosti skladišnih kapaciteta u Crnoj Gori, uvoznici koji su u prethodnoj kalendarskoj godini uvezli manje od 15.000 tona bezolovnog benzina i/ili gasnih ulja, prenijeli su svoju obavezu formiranja rezervi na Upravu (član 11 stav 1 Zakona). Shodno tome, ovi uvoznici su sa Upravom zaključili ugovore o prenosu obaveze formiranja obaveznih rezervi naftnih derivata, za navedeni period, u ukupnoj količini od 4.655 tona gasnih ulja i 2.469 tona bezolovnog benzina, i dužni su da, u skladu sa Instrukcijom Ministarstva, do 30. juna 2026. godine mjesečno izvještavaju Ministarstvo o stanju rezervi, do 20. u mjesecu uplaćuju prikupljenu naknadu po osnovu derivata koji su dio ugovora o prenosu obaveze na prihodni račun, i dostavljaju izvještaj o uplati naknade Upravi na propisanom obrascu.

Uvoznici koji uvoze više od 15.000 tona bezolovnog benzina i/ili gasnih ulja

Uvoznici koji uvoze više od 15.000 tona bezolovnog benzina i/ili gasnih ulja (Jugopetrol AD, INA Crna Gora d.o.o., Petrol Crna Gora MNE d.o.o.), su do 10. oktobra 2025. godine u potpunosti ispunili obavezu formiranja obaveznih rezervi za period od 1. jula 2025. godine do 30. juna 2026. godine. Napominjemo da je uvoznicama, u skladu sa Direktivom i Zakonom, dozvoljen rok od 200 dana od dana prijema instrukcije za formiranje obaveznih rezervi. O formiranim rezervama, uvoznici su dostavili ovjerenu izjavu o količini i strukturi obaveznih rezervi naftnih derivata garantujući da su derivati u njihovoj svojini i da ih čuvaju u gotovom proizvodu u sopstvenom skladištu, odnosno u nematerijalnom obliku putem tiketa na osnovu ovjerenog ugovora o pravu kupovine, koji im omogućava da u svakom trenutku povuku dio ili ukupnu količinu rezervi, na osnovu čega su zvanično upisani u Evidenciju o obaveznim rezervama naftnih derivata Ministarstva. Ukupna količina obaveznih rezervi naftnih derivata koju su veliki uvoznici formirali, za navedeni period, iznosi 44.260 MT (39.986 MT gasnih ulja i 4.274 MT bezolovnog benzina), odnosno 40% ukupne obaveze, od čega se 59,3% skladišti u Crnoj Gori, 28,3% u Republici Hrvatskoj i 12,4% u Grčkoj.

Veliki uvoznici su dužni da, u skladu sa Instrukcijom Ministarstva, do 30. juna 2026. godine održavaju propisanu količinu obaveznih rezervi, mjesečno izvještavaju Ministarstvo o stanju rezervi, do 20. u mjesecu uplaćuju dio prikupljene naknade i dostavljaju izvještaj Upravi na propisanom obrascu, te zajedno sa Upravom obezbjeđuju kontrolu kvaliteta i količine rezervi uz omogućavanje pristupa nadležnim institucijama.

IV. UPRAVA ZA UGLJOVODONIKE

U skladu sa Zakonom, Uprava je obavezna da formira i održava najmanje 50% rezervi, uvećano za količinu obaveznih rezervi koju su uvoznici naftnih derivata koji uvoze manje od 15.000 tona bezolovnog benzina i/ili gasnih ulja prenijeli na Upravu, u skladu sa Instrukcijom Ministarstva.

Na osnovu Instrukcije Ministarstva o obavezi formiranja rezervi naftnih derivata za period od 1. jula 2025. godine do 30. juna 2026. godine, izdate uvoznicama naftnih derivata, Uprava je zaključila ugovore o prenosu obaveze formiranja obaveznih rezervi naftnih derivata, sa uvoznicama koji

uvoze manje od 15.000 tona bezolovnog benzina i/ili gasnih ulja, za navedeni period, u ukupnom iznosu od 4.655 tona gasnih ulja i 2.469 tona bezolovnog benzina, te nakon izvršenog prenosa obaveze, saglasno Instrukciji Ministarstva, od 13. maja 2025. godine, preuzela obavezu formiranja 68.080 MT (56.626 MT gasnih ulja i 11.454 MT bezolovnog benzina) odnosno, oko 60% ukupne obaveze. Međutim, zbog ograničenih finansijskih sredstava i skladišnih kapaciteta u 2025. godini, Uprava ne može kupiti ukupnu količinu obaveznih rezervi, utvrđenu Instrukcijom Ministarstva, pa ih formira postepeno, u skladu sa Akcionim planom i Odlukom o Godišnjem planu formiranja i održavanja obaveznih rezervi naftnih derivata za 2025. godinu. Takođe, Uprava je u toku novembra i decembra 2025. godine, pripremila Predlog Godišnjeg plana za 2026. godinu, i isti dostavila Ministarstvu.

Prikupljanje naknade i kontrolne aktivnosti u vezi sa naplatom naknade za formiranje obaveznih rezervi i prometom naftnih derivata

Do 20. novembra 2025. godine Uprava je na ime naknade za obavezne rezerve prikupila 10.801.356,01 €, što u prosjeku predstavlja mjesečan priliv od oko 1,2 miliona eura na prihodni račun budžeta Crne Gore, a do 20. decembra 2025. godine (krajnji rok za uplatu naknade za novembar), očekuje se da ukupan iznos dostigne približno 11.6 miliona eura.

Uvoznici naftnih derivata mjesečno Upravi dostavljaju Izvještaj o plasmanu naftnih derivata na tržištu Crne Gore, na osnovu kojeg se obračunava i uplaćuje naknada za obavezne rezerve, o čemu Uprava vodi evidenciju i blagovremeno izvještava resorno Ministarstvo.

Obezbjeđivanje skladišnih kapaciteta za obavezne rezerve

U cilju obezbjeđenja neophodnih skladišnih kapaciteta, Uprava je, 15. oktobra 2025. godine, objavila Javni poziv za skladištenje dijela obaveznih rezervi naftnih derivata Uprave za ugljovodonike u Crnoj Gori, koji se odnosi na zakup skladišta za potrebe čuvanja i održavanja Eurodizela MEST EN 590, u količini do 20.000 m³, na koji je, kao jedina i ispravna, pristigla ponuda kompanije „Jugopetrol“ AD Podgorica. Nakon evaluacije pristigle ponude i donošenja odluke o odabiru najpovoljnije ponude, pristupilo se pregovorima Uprave i resornog Ministarstva sa ponuđačem, radi postizanja povoljnijih uslova skladištenja po Upravu. Ugovor o skladištenju dijela obaveznih rezervi naftnih derivata Uprave, na naftnom terminalu u Baru, potpisan je 4. decembra 2025. godine, čime je obezbijeđeno skladištenje do 20.000 m³ derivata Eurodizel MEST EN 590, za period od tri godine.

Javna nabavka Dizel goriva (EN 590)

Zaključivanjem Ugovora o skladištenju dijela obaveznih rezervi naftnih derivata između Uprave i „Jugopetrol“ AD, stekao se uslov za pokretanje Otvorenog postupka Javne nabavke derivata Eurodizel (EN 590), koji je po skraćenom postupku pokrenut 8. decembra 2025. godine, a kojim Uprava kupuje Eurodizel u skladu sa raspoloživim, opredijeljenim sredstvima u iznosu od 11.000.000 €, u količini od 16.500 MT.

Administrativni kapaciteti

Poslovi obaveznih rezervi u Upravi obavljaju se unutar zasebnog Odjeljenja za strateške rezerve naftnih derivata Uprave, koje je formirano Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, koji je usvojen 23.10.2025. godine na sjednici Vlade Crne Gore, sa predviđenim radnim mjestima za načelnika i četiri samostalna savjetnika I. Tokom 2025. godine, na tim poslovima radilo je samo dvoje službenika, što ukazuje na potrebu brzog proširenja tima, kako je predviđeno Pravilnikom,

radi efikasnijeg sprovođenja zadataka. Paralelno, Uprava je u najvećoj mjeri sprovela pravna i organizaciona prilagođavanja, potrebna za uspješnu realizaciju zadataka koje joj Zakon nameće, uključujući intenzivnu obuku zaposlenih o praktičnim aspektima formiranja obaveznih rezervi.

Za predstavnike Uprave i Ministarstva organizovano je stručno usavršavanje u okviru kojeg su tokom 2025. godine organizovane obuke o formiranju i praćenju obaveznih rezervi naftnih derivata u skladu sa Zakonom i Direktivom 2009/119/EC.

V. ADAPTACIJA SKLADIŠNIH KAPACITETA

Ministarstvo je, neposredno nakon donošenja Zakona, pokrenulo postupak adaptacije i modernizaciju državnih rezervoara za skladištenje naftnih derivata, sredstvima obezbijeđenim direktnom budžetskom podrškom Evropske komisije Crnoj Gori za prevazilaženje energetske krize. Tender za izvođenje radova na rezervoarima R-11, R-12 i R-18 na Terminalu u Luci Bar raspisan je tri puta, pri čemu u prvom nije bilo prijavljenih ponuđača, u drugom su pristigle ponude koje nijesu ispunjavale propisane uslove, dok je u trećem izabran izvođač radova. Proces je sproveden u skladu sa zakonskim procedurama i principima transparentnosti javnih nabavki, a Ministarstvo je trenutno u procesu potpisivanja ugovora sa izabranim izvođačem. Nakon zaključenja ugovora, slijedi otpočinjanje postupka izvođenja radova u skladu sa planiranom dinamikom, pri čemu je predviđeno da radovi traju 9 mjeseci. Iako državna skladišta naftnih derivata još uvijek nijesu spremna, važno je naglasiti da su skladišni kapaciteti već obezbijeđeni iznajmljivanjem skladišta u privatnoj svojini, dok će državna skladišta biti potpuno spremna za upotrebu do kraja sljedeće godine. Pored toga, raspisana je jednostavna nabavka za procjenu postojećeg stanja rezervoara za skladištenje naftnih derivata, u državnom vlasništvu, u Lipcima i Bijelom Polju radi planiranja daljih mjera modernizacije i usklađivanja sa EU standardima.

VI. SAVJET ZA OBEZBJEĐENJE SIGURNOG SNABDIJEVANJA TRŽIŠTA NAFTNIM DERIVATIMA

U skladu sa Zakonom, obrazovan je Savjet za obezbjeđenje sigurnog snabdijevanja tržišta naftnim derivatima (dalje u tekstu: Savjet), na sjednici održanoj 11. marta 2025. godine, kao savjetodavno tijelo Vlade Crne Gore, sa mandatom od četiri godine, a njegov rad odvija se u skladu sa važećim propisima, čime se obezbjeđuje institucionalni okvir za sigurnost snabdijevanja naftnim derivatima. Strukturu Savjeta čini predsjednik i osam članova, koji su predstavnici ključnih institucija: Ministarstva energetike i rudarstva, Uprave za ugljovodonike, Ministarstva finansija, Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti, Uprave carina, kao i predstavnici energetskih subjekata sa najvećim udjelom u prometu na veliko i u trgovini na malo naftnim derivatima. Ovakva multidisciplinarna struktura omogućava efikasno sagledavanje situacije i pravovremeno reagovanje u kriznim okolnostima. Odluke Savjeta donose se većinom glasova, dok se način njegovog funkcionisanja detaljno uređuje aktom o obrazovanju. Primarni zadaci Savjeta su praćenje redovnosti snabdijevanja tržišta i održavanja obaveznih rezervi naftnih derivata, davanje smjernica za izradu Kriznog plana, predlaganje i koordiniranje mjera Vladi tokom poremećaja u snabdijevanju naftnim derivatima, te informisanje i predlaganje ukidanja mjera. Savjet zasjeda kvartalno, a po potrebi i češće. Takođe, Savjet je ovlašten da od nadležnih organa i privrednih subjekata zahtijeva podatke i izvještaje potrebne za realizaciju svojih zadataka, čime obezbjeđuje institucionalnu podršku i djeluje preventivno u cilju stabilnosti snabdijevanja tržišta.

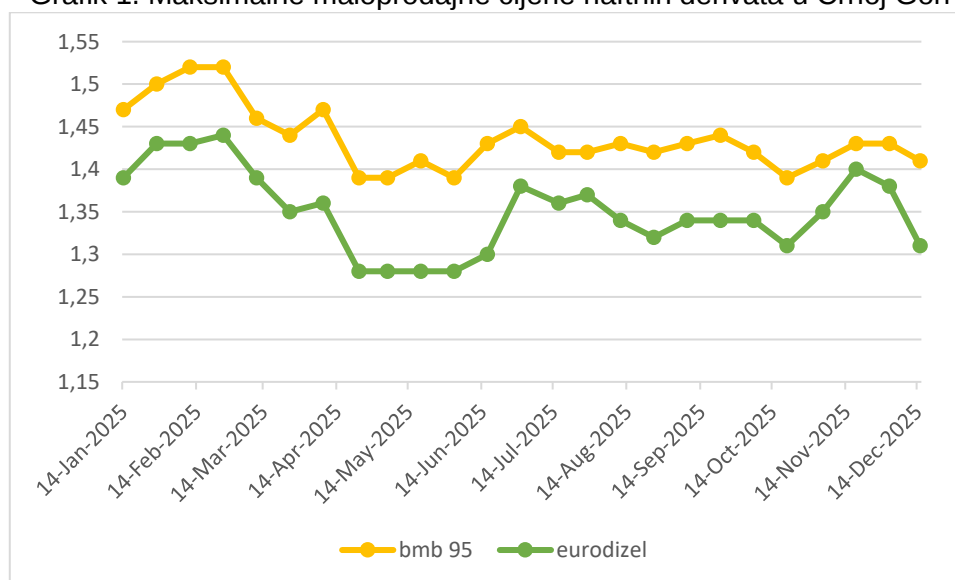
Tokom 2025. godine, održane su dvije sjednice Savjeta, kojima je predsjedavao ministar energetike i rudarstva u svojstvu predsjednika, uz prisustvo svih članova. Na prvoj sjednici, 11. aprila 2025. godine, razmatrana je sigurnost snabdijevanja, praćenje podataka o uvozu, izvozu i prometu naftnih derivata i uplatama naknada, planiranje javnih poziva za formiranje rezervi,

definisanje prioriteta u radu Savjeta, uz dogovor o daljim aktivnostima, u cilju jačanja otpornosti sistema snadbijevanja i institucionalne koordinacije. Na drugoj sjednici, 23. juna 2025. godine, konstatovano je da snadbijevanje naftnim derivatima nije ugroženo, iako su globalni poremećaji aktuelni u tom periodu uticali na rast cijena nafte, i posljedično derivata, te je naglašeno da Savjet, u slučaju krize, može predložiti Vladi preventivne mjere, po potrebi, u cilju očuvanja stabilnosti snadbijevanja tržišta. Shodno svemu navedenom, Savjet se potvrđuje kao operativni instrument Vlade za očuvanje sigurnosti snadbijevanja naftnim derivatima, sa jasno definisanim zadacima, odgovornostima i mehanizmima koordinacije, čime se dugoročno jača otpornost energetskog sistema Crne Gore.

VII. MJERE RJEŠAVANJA POREMEĆAJA U SNABDIJEVANJU NAFTNIM DERIVATIMA

Tokom 2025. godine nije bilo poremećaja u snadbijevanju tržišta naftnim derivatima koji bi iziskivali puštanje obaveznih rezervi na tržište, kao ni preuzimanje drugih preventivnih mjera u cilju sprečavanja istih, iako su godinu obilježila ozbiljna geopolitička zbivanja koja su imala za posljedicu skok cijena naftnih derivata, što se može vidjeti na grafiku ispod.

Grafik 1. Maksimalne maloprodajne cijene naftnih derivata u Crnoj Gori

U slučaju kada postoji rizik od nastanka poremećaja u snadbijevanju naftnim derivatima, u slučaju nastanka poremećaja u snadbijevanju naftnim derivatima i u slučaju izvršavanja obaveza preuzetih potvrđenim međunarodnim ugovorima u oblasti sigurnosti snadbijevanja naftnim derivatima država članica Evropske unije i/ili Energetske zajednice, Vlada na predlog Savjeta donosi odluku o puštanju u promet obaveznih rezervi i sprovođenju mjera u skladu sa Zakonom.

Tokom 2025. godine Ministarstvo je pristupilo izradi Kriznog plana za rješavanje poremećaja u snadbijevanju naftnim derivatima (dalje u tekstu: Krizni plan), kojim se propisuju mjere ograničenja prilikom stavljanja naftnih derivata na tržište i njihove cijene, nadležni organi koji su dužni da sprovedu te mjere i način koordinacije, obavještenja u slučaju poremećaja u snadbijevanju tržišta i međunarodna saradnja, te dinamika puštanja rezervi u kriznim situacijama. Krizni plan, čije je donošenje predviđeno za 2026. godinu, Vlada usvaja na predlog Ministarstva, i isti se dostavlja Evropskoj komisiji i/ili Sekretarijatu Energetske zajednice. Krizni plan nije samo tehnički dokument, već strateški instrument državne politike, kojim će se zaokružiti dosadašnji rad i postaviti

dugoročna osnova za sigurnost snabdijevanja naftnim derivatima, stabilnost tržišta i zaštitu potrošača.